

5e jaargang, nr 1

April 2009

5

Nieuwsbrief

Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe

Weidevogelcentrum
Nij Bosma Zathe

Dit is de vijfde nieuwsbrief van het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zathe, opgericht in 2005. Met deze nieuwsbrief willen we u op de hoogte houden van de activiteiten van het Weidevogelcentrum. Aanmelden voor de nieuwsbrief kan bij janneke.snelter@wur.nl. Bezoek ook eens de website op www.weidevogelcentrum.nl.

Pilot nest-chips ook op Nij Bosma Zathe

De Stichting Weidevogelbescherming De Monden wil samen met de Vereniging Drentse Boermarken (VDM) de vorig jaar opgezette proef met nest-chips voorzetten. Dit betreft een proef waarbij golfballen met een zendertje bij een nest worden geplaatst. In de trekker krijgt men een seintje wanneer een nest in de buurt ligt. Op die manier hoeven er geen stokken meer bij de nesten geplaatst te worden, wat de kans op predatie vermindert. De resultaten waren vorig jaar erg positief.

De apparatuur zal dit jaar aangepast worden aan Europese eisen, en zal verder in de praktijk getest worden. Voor financiering is een subsidieverzoek ingediend bij de provincie Drenthe. Het onderzoek start medio april 2009, en de verwachting is dat het systeem in 2010 landelijk uitgerold kan worden.

Omdat de Vereniging Drentse Boermarken de proef alleen op akkerbouwgrond in werking zet, is aan Nij Bosma Zathe gevraagd te participeren in het onderzoek. Op Nij Bosma Zathe zal onderzocht worden of het systeem ook op grasland toegepast kan worden. Hiervoor is een subsidieaanvraag ingediend bij de provincie Fryslân.

Meer informatie: www.weidevogel.info
Stichting Weidevogelbescherming de Monden

Jacht op kieviten

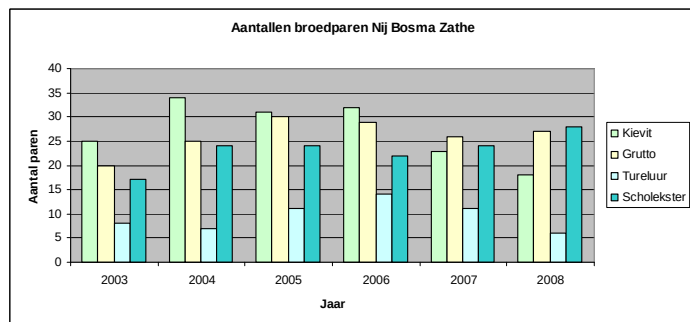
In Nederland wordt met behulp van beheerspakketten voor agrarisch natuurbeheer getracht de weidevogelstand te stimuleren. Naast de grutto (beschermde vogelsoort), probeert men ook de kievit te behouden. Helaas worden door onze zuiderburen in Frankrijk, Spanje en Italië de kieviten massaal gevangen en geschoten voor consumptie. Minister Gerda Verburg onderneemt geen maatregelen tegen de kievitjagers, omdat zij zich aan de nu geldende Europese regels houden. In Brussel wordt gewerkt aan een Europees jachtverbod op de kievit, maar het duurt nog wel even voordat hier een definitief besluit over genomen wordt.

Bron: Leeuwarder Courant, 18 februari en 6 maart 2009

Tellingen Nij Bosma Zathe

Op Nij Bosma Zathe wordt door de vogelwacht zo weinig mogelijk naar nesten gezocht. Het beleid is om alleen die nesten te markeren die op percelen liggen waar landbouwwerkzaamheden verricht worden. De extensief beheerde percelen worden met rust gelaten. Dit heeft twee redenen. Door het markeren van de nesten wordt de kans op predatie verhoogd. Daarnaast is rust gunstig voor de vogelstand. Wel zijn de broedparen geteld, zie de grafiek en bijbehorende tabel. De daling in het aantal kieviten zou veroorzaakt kunnen zijn door het feit dat het areaal bouwland van Nij Bosma Zathe is afgenomen. De kieviten zijn mogelijk verhuist naar nabij gelegen bouwland.

Figuur 1 en tabel 1: Aantallen broedparen 2003-2008

Soort	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Kievit	25	34	31	32	23	18
Grutto	20	25	30	29	26	27
Tureluur	8	7	11	14	11	6
Scholekster	17	24	24	22	24	28
Totaal	70	90	96	97	84	79

Bron: Vogelwacht Leeuwarden en omstreken

Resultaten Skries4U

Het project Skries4U, onderdeel van het Interreg-project Farmers4Nature (www.farmers4nature.org), is afgelopen. Skries4U liep vijf jaar, van 2004 tot 2008, met als thema *boeren met weidevogels*. Het project betrof drie schaal-niveau's, namelijk bedrijf, gebied en provincie.

Resultaten bedrijfsniveau

Er is onderzoek gedaan naar de effecten van bemesting. Het bleek dat drijfmest een incidenteel negatief effect had op het bodemleven (regenwormen, emelten). Verder is gekeken naar het effect van graslandbeheer (met name beweiding) op de terreinkeuze van Gruttokuikens. Het bleek dat beweiding weinig effect had op de Gruttokuikens. De voorkeur werd gegeven aan ongemaaid, kruidenrijk grasland. Na maaien verschoof die voorkeur naar hergroeiend grasland en percelen met vluchtstroken. Op bedrijfsniveau is ook de **beheerwijzer** gerealiseerd, een computerprogramma dat de voedertechische en economische gevolgen berekent van het afsluiten van weidevogelpakketten.

Resultaten gebiedsniveau

Op gebiedsniveau (Delfstrahuizen, Aldeboarn en Gerkesklooster) heeft men de aantalsontwikkeling, de jongenproductie en de predatiedruk onderzocht, aan de hand van territoriumkarteringen volgens de BMP-methode en met behulp van Alarmtellingen. Met de uitkomsten hiervan kon het Bruto Territoriaal Succes berekend worden. Tijdens de territoriumkarteringen in de drie gebieden werd het gebruik van verschillende steltlopergezinnen bijgehouden. Hierdoor kon een beeld gevormd worden van het gebruik van beheersmozaïeken (zie figuur 2). Daarnaast is een Gruttomodel ontwikkeld dat de effectiviteit van het van het mozaïek berekent voor de overleving van de kuikens, door de positie van de nesten en het grasland-

beheer per perceel op verschillende momenten in te voeren. Er wordt dan aangegeven welk deel van de nesten 'veilig' ligt, oftewel voldoende kuikenland tot de beschikking heeft.

Resultaat provinciaal niveau

Op provinciaal niveau is in 2006 het Weidevogelcentrum Nij Bosma Zatthe opgericht. Het doel van het centrum is om de resultaten van onderzoek en ervaringen met weidevogelbeheer uit te wisselen met boeren en andere belangstellenden. Deze uitwisseling vindt plaats door middel van excursies, deze nieuwsbrief en de website www.weidevogelcentrum.nl.

Bron: Skries for You, Resultaten Interreg-project Farmers for Nature in Fryslân 2004-2008, Altenburg & Wymenga, in opdracht van de provincie Fryslân, 2008 (A&W rapport 1149)

Voor het volledige rapport, de beheerwijzer en het Gruttomodel kijk op www.weidevogelcentrum.nl

	Kievit	Scholekster	Tureluur	Grutto
ongemaaid grasland	0,6	1,2	1,6	2,0
gemaaid grasland	0,9	0,9	0,4	0,3
gemaaid met vluchtstroken	0,8	0,6	1,1	0,9
hergroeiend grasland	0,5	0,6	1,1	0,9
stalvoedingspercelen	0,6	0,5	0,6	0,5
beweiding	1,5	1,4	1,2	0,7
mais en zwarte grond	4,0	2,0	0,3	0,2

Figuur 2: Voorkeuren van weidevogelkuikens voor verschillende graslandtypen. 1 is gebruik in verhouding tot het aanbod; >1 is voorkeur; <1 is mijding. Rood en groen zijn statistisch significante resultaten (hoe donkerder, hoe sterker); wit is niet statistisch significant

AgriLife
KENNIS DIE JE RAAKT

Item weidevogelbeheer in Agrilife

Alle proefbedrijven van de Animal Sciences Group van Wageningen UR brengen hun nieuws uit via het digitale nieuwsmagazine Agrilife. In de editie van april vertellen bedrijfsleider Gelein Biewenga en nazorger Johannes Postma van Nij Bosma Zatthe over het weidevogelbeheer op het bedrijf. Ook Eltjo van Marum van de BFWV komt aan het woord. Kijk voor het e-magazine op www.agrilife.tv.

Colofon

De Nieuwsbrief Weidevogelcentrum Nij Bosma Zatthe is een uitgave van Praktijkonderzoek van de Animal Sciences Group in het kader van het project 'Skries4U'. 'Skries4 U' werd uitgevoerd door verschillende partijen onder leiding van de Provincie Fryslân.

Copyright: Overname uitsluitend na toestemming van de redactie.

Nij Bosma Zatthe is een modern melkveebedrijf met ruim 170 hectare land en 200 melkkoeien. Het bedrijf heeft twee melkrobots, een eigen waterzuiveringsinstallatie en we maken elektriciteit uit mest! Ook over deze onderwerpen informeren wij u graag. We kunnen groepen tot 80 personen ontvangen op ons bedrijf.

Melkveeproefbedrijf Nij Bosma Zatthe
Boksumerdyk 11
9084 AA Goutum

Tel: 058 - 216 75 92
Fax: 058 - 216 76 81

Bedrijfsleider Gelein Biewenga
E-mail: gelein.biewenga@wur.nl
Internet: www.nijbosmazatthe.nl